

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani
Judecător: Serghei Papuha
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nelea Budăi
Natalia Simciuc
Iulia Cimpoi

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru
Judecătorii: Svetlana Filincova, Oleg Sternioală
Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” – Doroftei Roman,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Transelit” împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, privind încasarea în ordine de regres a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, casată integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 februarie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a ț ă:

La data de 31 iulie 2014 Societatea pe Acțiuni „Transelit” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, privind încasarea în ordine de regres a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 27 martie 2013 între Societatea pe Acțiuni „Transelit” și Societatea cu Răspundere Limitată „Listrans&CO” a fost încheiat contractul de asigurare auto-CASCO nr. AC 0231CH/13, prin care a fost asigurat facultativ automobilul de model Subaru Forester, cu numărul de

înmatriculare C QJ 578, contra mai multor riscuri, inclusiv contra daunelor produse din cauza condițiilor meteo.

La data de 02 decembrie 2013, pe str. Dacia, mun. Chișinău a căzut un copac uscat peste automobilul de model Subaru Forester, număr de înmatriculare CQJ 578.

În rezultatul acestui incident, autoturismul sus menționat a fost avariat considerabil. Despre evenimentul produs, asiguratul Lisicichina Natalia a sesizat organele de poliție, care investigând circumstanțele producerii evenimentului relatat, au constatat că crengile copacului au picat din motiv că erau uscate.

Pe marginea cazului descris și în temeiul cererii depuse de persoana păgubită Lisicichin Alexandr, asiguratorul Societății cu Răspundere Limitată „Transelit” la 03 decembrie 2013 a deschis dosarul de daune nr. 730/12-13C.

Respectivul incident a fost calificat ca fiind un caz asigurat și în baza operațiunilor de calcul efectuate de experții companiei și a facturilor eliberate de Societatea cu Răspundere Limitată „Exprim Auto” și Societatea cu Răspundere Limitată „East Auto Lada”, la 18 ianuarie 2014 a fost emisă decizia de plată în baza căreia Societatea cu Răspundere Limitată „Transelit” a achitat suma despăgubirii de asigurare suportate de asiguratul Lisicichin Alexandr în mărime de 13 748 lei.

Având în vedere că prin prisma statutului Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” este responsabilă de îngrijirea plantațiilor verzi, asiguratorul s-a adresat cu notificări către aceasta, care au rămas fără un răspuns.

Menționează reclamantul că, Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” urmează să-și execute obligațiile de tăiere a arborilor în municipiul Chișinău în strictă conformitate cu Legea regnului vegetal, Legea privind protecția mediului înconjurător și Regulamentul cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 27 din 19 ianuarie 2004.

Solicită reclamantul, admiterea acțiunii, încasarea prejudiciului material în mărime de 13 748 lei, taxa de stat în sumă de 412,40 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 lei, din contul Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Transelit”.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 februarie 2016 acțiunea a fost admisă. A fost dispusă încasarea din contul Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Transelit” a prejudiciului material în sumă de 13 748 lei, taxa de stat 412,40 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, casată integral hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 februarie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel la data de 18 ianuarie 2017, avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” Doroftei Roman a depus cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016 cu menținerea hotărârii Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 18 februarie 2016.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, concluzia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Instanța de apel nu a aplicat întocmai prevederile art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă deoarece actele întocmite de către Inspectoratul de poliție Botanica trebuiau apreciate în legătură reciprocă cu circumstanța că creanga era uscată fapt care a catalizat căderea acesteia peste automobil, ceea ce constituie un moment decisiv pentru soluționarea corectă a cauzei.

Instanța de apel a ignorat totalmente declarațiile date de persoana păgubită Lisicichina Natalia, fără a fi apreciate corespunzător. Astfel, întemeierea hotărârii judecătorești pe baza unor probe ce nu au fost cercetate în ședința de judecată se echivalează cu aprecierea arbitrară a probelor.

Mai indică reprezentantul recurentului că, instanța de fond întemeiat a concluzionat că Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” nu și-a executat obligația de curățare și defrișare a arborilor.

Examinând recursul declarat de avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” – Doroftei Roman, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție indică următoarele.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016 a fost expediată în adresa părților la data de 26 septembrie 2016 (f.d.15), însă, la materialele cauzei lipsesc careva date privind recepționarea acesteia.

Prin urmare instanța de recurs consideră că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 10 februarie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa părților copia cererilor de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.159).

Însă, intimata Întreprinderea Municipală „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” până la examinarea recursului nu a depus referință.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 martie 2017, recursul declarat de avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” – Doroftei Roman, s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În temeiul art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (1) și alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea respingerii recursului declarat de avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” – Doroftei Roman cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016 din următoarele considerente.

După cum urmează din actele cauzei, la 27 martie 2013 autovehiculul de model Subaru Forester, cu numărul de înmatriculare CQJ 578 a fost asigurat de către Societatea pe Acțiuni „Transelit”, fiind încheiat contractul de asigurare facultativă nr. AC 0231CH/13 cu Societatea cu Răspundere Limitată „Listrans&CO”. Potrivit contractului de asigurare, autovehiculul menționat a fost asigurat facultativ, contra mai multor riscuri, inclusiv contra daunelor produse din cauza condițiilor meteo (d.d.20).

Din informațiile Inspectoratului de Poliție Botanică se constată că, la 02 decembrie 2013 peste autovehiculul de model Subaru Forester care se afla parcat

lateral blocului de lociut, din cauza condițiilor meteo peste acesta a căzut o creangă de pe copacul din apropiere, provocându-i deteriorări (f.d.25-26).

În temeiul contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. AC 0231CH/13, respectivul incident a fost calificat ca fiind un caz asigurat și la 18 ianuarie 2014 a fost emisă decizia de plată, în baza căreia Societatea pe Acțiuni „Transelit” a achitat suma despăgubirii de asigurare în mărime de 13 748 lei (f.d.13-14).

Ulterior, compania de asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare privind încasarea din contul Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” a prejudiciului suportat, în baza prevederilor art. 1398 Cod civil. Acțiune în regres.

În conformitate cu art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 1404 Cod civil, în cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului când autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației.

Raportând aceste norme de drept la circumstanțele cauzei și a probelor anexate la dosar Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanța de apel corect a concluzionat și a dispus casarea hotărârii instanței de fond prin care acțiunea a fost admisă și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Transelit”.

În acest sens se menționează că, într-adevăr potrivit pct. 3 al Statutului Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 20/6 din 13 noiembrie 2008, direct statuează că scopul întreprinderii este de a îngriji plantațiile verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice. La indicațiile Consiliului mun. Chișinău și ale altor organe publice, întru asigurarea condițiilor de creștere a plantelor în mediul urban și prestează diverse servicii, inclusiv curățirea și defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi, iar pct. 17 din același Statut, indică că pentru obligațiile sale întreprinderea poartă răspundere cu întreg patrimoniul său, fondatorul nepurtând răspundere pentru obligațiile întreprinderii.

Totodată, potrivit art. 10 lit. j) și m) din Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr. 591-XIV din 23 septembrie 1999, autoritățile administrației publice locale respectă tehnologiile corespunzătoare la executarea lucrărilor de creare și întreținere a spațiilor verzi și asigură starea fitosanitară

cuvântul a spațiilor verzi, indiferent de apartenența acestora, organizând acțiunile necesare pentru depistarea, prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor.

Art. 17 lit. d) din aceeași Lege, statuează expres că administrarea și gospodărirea spațiilor verzi trebuie să asigure elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor.

Însă, la materialele cauzei a fost anexată încheierea Inspectoratului de Poliție Botanica din 04 decembrie 2013 în care se menționează că, în urma apelului Nataliei Lisicichina și în cadrul cercetării la fața locului s-a constatat că autovehiculul de model Subaru Forester era parcat lateral blocului locativ nr. 8, scara 1, bd. Dacia, 8, mun. Chișinău. Din cauza condițiilor meteorologice, de pe copacul din apropiere a căzut o ramură uscată peste autovehiculul acesteia, cauzându-i multiple deteriorări (f.d.25).

Aceleași circumstanțe se denotă și din informația Inspectoratului de Poliție Botanica din 04 decembrie 2013 (f.d.26). Alte probe în acest sens nu au fost prezentate.

Prin urmare, la caz nu pot fi aplicate prevederile art. 1398 Cod civil, deoarece această normă de drept comun în materia răspunderii delictuale consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractual.

Pentru răspunderea delictuală urmează a fi întrunite careva condiții și anume prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

Însă, la caz nu sânt întrunite condițiile răspunderii delictuale și anume nu a fost probată vinovăția Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”.

Or, în speța în cauză nu au fost prezentate careva acte care ar atesta starea fitosanitară a arborelui și un raport de expertiză a ramurii care a căzut peste autovehiculul de model Subaru Forester, cu numărul de înmatriculare CQJ 578, în baza cărora ar fi fost posibilă constatarea vinovăției Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” prin neonorarea obligațiilor sale de întreținere a stării fitosanitare cuvenite a arborelui.

La fel nu pot fi reținute nici argumentele recurentului precum că, prin încheierea Inspectoratului de Poliție Botanica s-a constatat că creanga era uscată. Or, organele de poliție au constatat doar circumstanțele incidentului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, de către instanța de apel au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele pricinii și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” – Doroftei Roman, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Societății pe Acțiuni „Transelit” – Doroftei Roman.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Transelit” împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, privind încasarea în ordine de regres a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu